

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil arte

18 mai 2021

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (16 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Au învățat să citească și să scrie în scopuri practice, restul educației consta în supunere necondiționată, să reziste la neazuri și să câștige în luptă. De-a lungul anilor, educația lor devenea mai severă – erau tunși chel, obișnuiți să meargă desculți și să se joace împreună ... Când împlineau 12 ani, ei își scoteau cămașa și primeau o pelerină pentru un an ... Dormeau în comun, organizați în trupe și detașamente, pe așternuturi pregătite de ei înșiși din trestii rupte cu mâinile goale, fără ajutorul unui cuțit. Copiilor mai mari li se ordona să aducă lemne de foc, iar celor mici legume. Ei aduceau de toate, furându-le de pe undeva ... Dacă cineva era prins, era bătut fără milă cu un bici...”.

(Plutarh, Licurg – despre educația spartană)

SURSA B.

”Cam patru sunt lucrurile cu ajutorul cărora oamenii obișnuiesc să facă educație: gramatica, gimnastica, muzica și, uneori, desenul. Gramatica și desenul sunt studiate ca fiind utile în viața de zi cu zi și care au o mare aplicare practică; gimnastica contribuie la dezvoltarea curajului... Strămoșii noștri au plasat muzica în numărul disciplinelor de educație generală, deoarece natura însăși ... încearcă să ne ofere oportunitatea nu numai de a ne direcționa corect activitățile, ci și de a ne bucura de timpul nostru liber.”

(Aristotel, Politica – despre educația în Atena)

Nr.	Item	Scor	
1	Definește termenul <i>educație spartană</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Construiește o afirmație despre rolul civilizației grecești în dezvoltarea societății. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Formulează o caracteristică specifică educației spartane. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursa B și la cunoștințele obținute anterior. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Compară metodele de educație din Sparta și Atena, descrise de autori în sursele A și B. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	Exprimă-ți argumentat opinia despre influența școlii ateniene asupra evoluției civilizației grecești. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al II-lea (14 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

” Nu întâmplător el era străin. Și nu întâmplător dintr-o familie domnitoare din Europa (în cazul lui Carol I din dinastia Hohenzollern-Sigmaringen, ce se afla pe tronul Germaniei). Era una dintre doleanțele cele mai însemnate ale divanurilor ad-hoc din 1857. Românii voiau să consolideze statul lor amenințat cu dezmembrarea de imperiile vecine. Ei sperau că un principe străin, dintr-o casă domnitoare din Apus, prin prestigiul ei, și, de ce nu, prin sprijinul familiei din care venea, le va putea fi de folos în redobândirea independenței și păstrarea ei...”

(Ion Mamina, Ion Bulei, Guverne și guvernanți, 1866-1916)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică semnificația termenului <i>dinastie</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Determină opinia autorului despre motivul alegerii la domnie a unui străin <i>dintr-o familie domnitoare din Europa</i> . Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Formulează o cauză pentru care România unificată de curând era <i>amenințată cu dezmembrarea de imperiile vecine</i> . Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Apreciază rolul lui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen în istoria românilor. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al III-lea (9 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

” Uniunea Sovietică nu s-a împăcat niciodată cu faptul luării Basarabiei cu forța, ceea ce Guvernul sovietic a declarat nu o singură dată, deschis în fața întregii lumi. Acum, când slăbiciunea militară a U.R.S.S. a rămas în domeniul trecutului, iar situația internațională care s-a creat cere rezolvare rapidă a chestiunilor moștenite din trecut [...] Guvernul sovietic consideră că chestiunea întoarcerii Basarabiei este legată în mod organic cu chestiunea transmiterii către U.R.S.S. a părții de Nord a Bucovinei [...]. Guvernul sovietic își exprimă speranța că Guvernul român va accepta propunerile U.R.S.S. și că acesta va da posibilitatea de a se rezolva pe cale pașnică conflictul prelungit dintre U.R.S.S. și România.”

(Extras din textul Notei ultimative sovietice remisă Guvernului României la 26 iunie 1940)

Nr.	Item	Scor	
1	Demonstrează, utilizând sursa, caracterul expansionist al politicii externe a URSS în această perioadă. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Formulează, conform modelului propus, două consecințe ale executării solicitărilor notei ultimative. Argumentează răspunsul. <i>Consecință 1:</i> _____ <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <i>Consecință 2:</i> _____ <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al IV-lea (25 de puncte)

Studiază sursele A-D.

SURSA A.

„Călugărul Francisc Xavier a sosit în Goa ca misionar în 1541. [...] El a îngrijit bolnavii la Spitalul Regal și a predicat pe străzi despre convertirea și mântuirea sufletelor hinduse, evreiești și musulmane. [...] Portughezii ofereau protecție doar acelor indieni care se botezau, participau la slujbele bisericești și criticau credința anterioară. Mulți portughezi [...] au fugit în colonii pentru a scăpa de persecuția Inchiziției de acasă, iar în timpul lui Xavier libertățile lor religioase au fost puternic restricționate. ”

(James Brodrick, Sfântul Francisc Xavier)

SURSA B.

„Cunoașteți plângerile obișnuite despre scumpirea tuturor lucrurilor Cred că scumpirea are la bază trei cauze. Principala cauză a scumpirii lucrurilor în orice loc este abundența de aur și argint, dintre care există acum mai mult ca niciodată Spania ... Dar unde unde a venit atâta aur și argint? Spaniolul, care nu-și ține existența decât din Franța, este constrâns să cumpere aici (în Franța) cereale, țesături, cărți, hârtie, chiar și articole de uz casnic, în schimb el merge la capătul pământului pentru a aduce aur, argint și mirodenii. ”

(Jean Boden, Răspuns la domnul Malestroit)

SURSA C.

„Spaniolii se ocupau de muncile în mine, obligând pe indieni să extragă aur, deși acestora le plăcea ... Astfel nobilii spanioli îi tratau pe indieni ca și cum ar fi sclavii lor, neavând nici o considerație nici măcar pentru șefii tribali: îi loveau cu bastoanele, le-au tăiat urechile, chiar i-au condamnat la moarte pe cei care au îndrăznit să se revolte De peste patruzeci de ani de când sunt acolo [spaniolii] nu au făcut decât să-i ucidă pe indieni, să-i facă să sufere [...] Motivul pentru care creștinii au ucis și exterminat un număr atât de mare de suflete este doar setea nestinsă de aur și dorința de a poseda bogății”.

(Bartolomeo Las Casas, Istoria indienilor, 1542)

SURSA D.

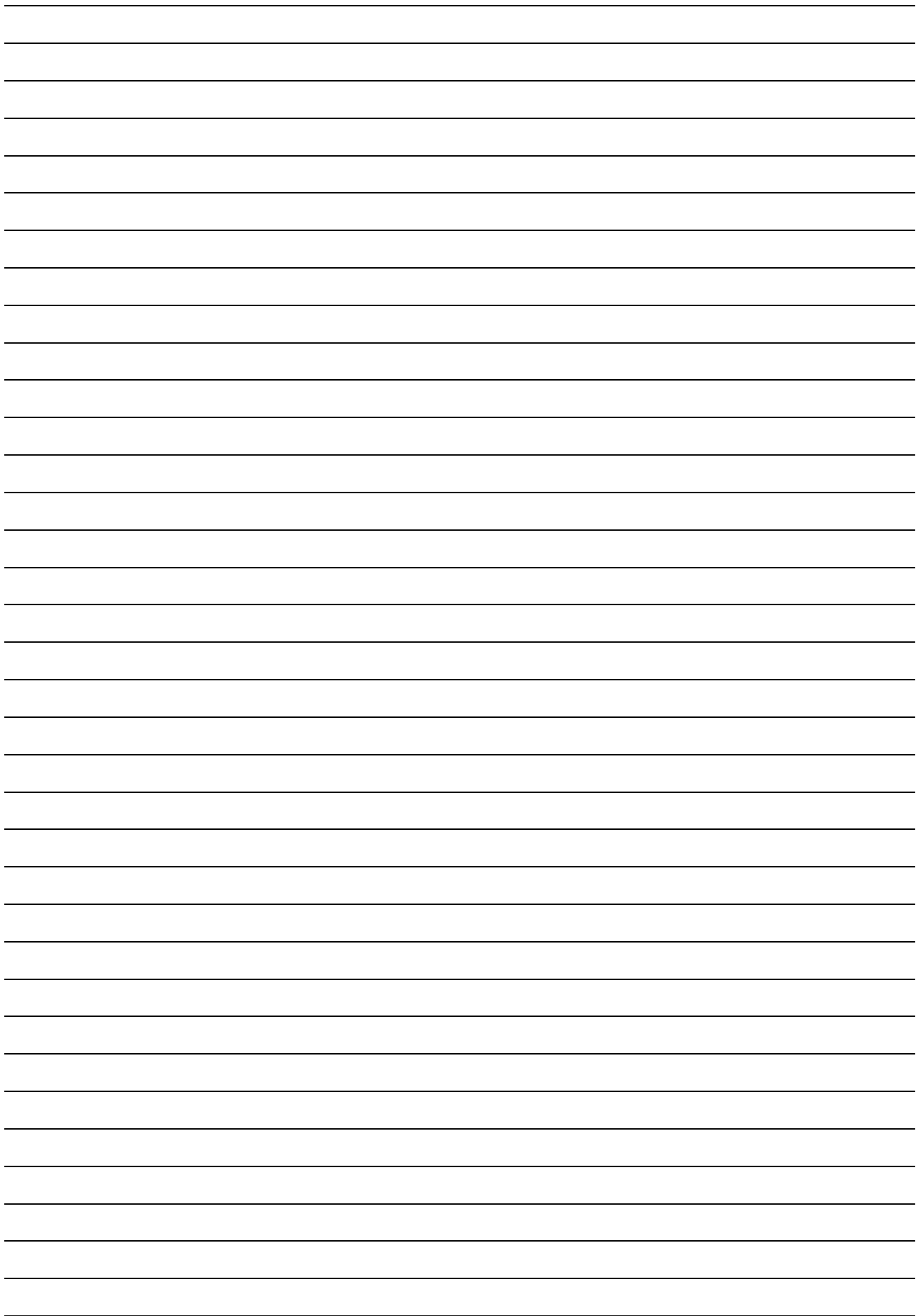
„În 1497, regele Manuel al Portugaliei a trimis patru nave pentru a descoperi și găsi mirodenii. Comandantul acestor nave era Vasco da Gama. [...] Multe rubine, multe smaralde ... Mulțumesc lui Dumnezeu în genunchi că ne-a adus într-o țară cu atât de mari bogății [...] Marinarii noștri au cumpărat multe lucruri aproape gratis: și cuișoare, și scorțișoară și podoabe ... Văzând simplitatea atât de mare a băștinașilor, comandantul nostru a decis să lase ceva aici pentru schimb [...] ”

(Notele unui participant la prima expediție a lui Vasco da Gama)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu la tema:

„Semnificația și consecințele marilor descoperiri geografice pentru civilizația medievală”

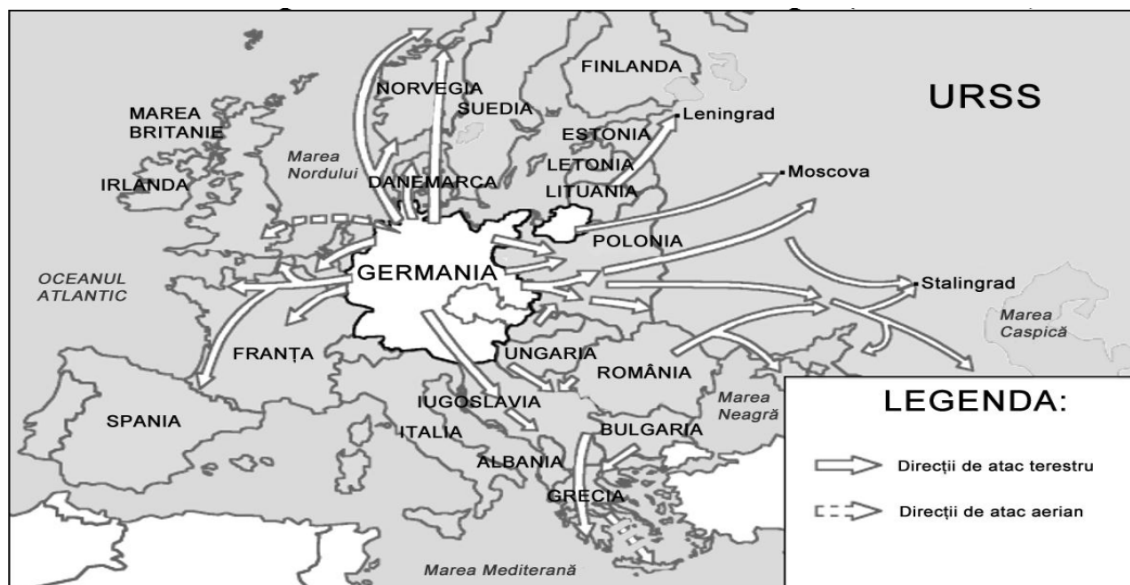
În textul tău:	Scor	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
explică relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

SUBIECTUL al V-lea (11 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Titlul hărții: _____

Nr.	Item	Scor	
1	Scrie un titlu pentru hartă (în spațiul rezervat mai sus), reieșind din informația oferită de aceasta. Explică răspunsul cu trimitere la hartă. _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Numește un eveniment istoric pentru care harta dată poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior. _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o concluzie despre cauzele prăbușirii războiului fulger împotriva URSS. _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4